

XXIV.

AISTIVIALLISKOULUT.

6.

ALAMAINEN KERTOMUS

SUOMENMAAN AISTIVIALLISKOULUJEN

TOIMINNASTA

LUKUVUONNA 1899—1900.

KOULUTOIMEN YLIHALLITUKSEN ANTAMA.

HELSINGISSÄ 1901,

HELSINGIN SENTRAALIKIRJAPAINO JA KIRJANSITOMO OSAKEYHTIÖ.

Koulutoimen Ylihallituksen antama alainen kertomus Suomen aistivalliskoulujen toiminnasta lukuvuonna 1899—1900.

I. Yleiskatsaus.

Lukuunottamatta Oulun kuuromykkäinkoulua, olivat lukuvuoden alussa kaikki julkiset aistivalliskoulut täydellisesti muodostetut kesäkuun 30 p:nä 1892 annetun armollisen julistuksen määräyksiä vastaaviksi. Oulun kuuromykkäinkoulussa, joka avattiin syyskuun 1 p. 1898, oli puheenaolevana lukuvuotena kaksi luokkaa toiminnassa. Maan yksityiset aistivalliskoulut ovat työskennelleet pääasiassa samanlaisen suunnitelman mukaan kuin edellisenäkin lukuvuotena. Kaikissa aistivalliskouluissa oli lukuvuoden kuluessa oppilaita yhteensä 654, näistä oli 469 kuuromykkäinkouluissa, 126 sokeainkouluissa ja 59 kasvatuslaitoksissa tylsämielisiä varten. Mainituista aistivallisista nautti 553 opetusta valtionoppilaitoksissa, muut valtion kannattamissa yksityisissä kouluissa.

Sitten kuin neljäs yleinen Kirkolliskokous oli Teidän Keisarilliselle Majesteetillenne alamaisuudessa esittänyt:

että maan aistivallisia varten asetettaisiin valtion palkkaama matkapappi;

että aistivalliskouluja perustettaissa erittäin huomioon otettaisiin useampain sokeainkoulujen ja tylsämielisten kasvatuslaitosten tarve; sekä

että yhdistysten ja yksityisten toimintaa kuuromykkäin kehityksen eduksi riittäväällä valtioavulla kannatettaisiin, on T. K. Majesteetinne kirjeessä marraskuun 13 p:ltä 1899 vaatinut asiassa Ylihallituksen alamaista lausuntoa. Tämän johdosta on Ylihallitus katsonut velvollisuudekseen T. K. Majesteetillenne alamaisuudessa ehdottaa, että eiköhän Kirkolliskokouksen puheenaolevaan esitykseen olisi armossa suostuttavat niin:

että asetettaisiin valtion palkkaama matkapappi, jonka velvollisuutena olisi häntä varten laaditun johtosäännön mukaan auttaa seurakuntain papistoa kuuromykkien sielunhoidossa sekä muuten toimia aistiviallisten parhaaksi, jonka matkapapin tulisi sen ohessa hänelle jätettyjen maan kaikkia kuuromykkiä, sokeita ja tylsämielisiä koskevien alkunaisten tietojen perustuksella toimittaa sellaisia kertomuksia ja tilastollisia katsauksia, joita nykyään on aistivialliskoulujen tarkastajan julkaistava;

että tarkoitusta varten määrättäisiin esim. 2,500 markan suuruinen apuraha kahtena vuotena annettavaksi soveliaalle pappismiehelle, että hän olisi tilaisuudessa kuuromykkäinkouluissa tutustumaan kuuromykkäin opetukseen ja kasvatukseen sekä hankkimaan itselleen täydellisen taidon merkkikielen käyttämisessä, jonka ohessa hänet velvoitettaisiin opintoajan loputtua olemaan jonkun aikaa puheenaolevassa matkapapin virassa;

että uusia aistivialliskouluja perustettaissa etupäässä otettaisiin huomioon useampain suomenkielisten puhelukoulujen tarve kuuromykkiä lapsia varten sekä vanhain sokein työkoulujen ja tylsämielisten koulujen, työlaitosten ja turvakotien tarve;

että sopivasti järjestettyjen yksityisten laitosten perustamista aistiviallisten hoitoa ja kasvatusta varten riittäväällä valtioavulla edistettäisiin. Ehdotusta lopullisesti esitettäissä on T. K. Majesteettinne katsonut, ettei se tätä nykyä anna aihetta mihinkään toimenpiteeseen.

Kurikan seurakunnassa sijaitsevan yksityisen kuuromykkäinkoulun johtajan, kirkkoherra B. J. Södermanin Ylihallitukselle tekemän anomuksen johdosta ja suostuen Ylihallituksen kirjeessään joulukuun 12 p:ltä 1899 asiasta tekemään ehdotukseen, on Keisarillinen Senaatti nähnyt hyväksi suostua, että ne yksitoista oppilasta, jotka ennen syyskuun 1 päivää 1899 on oppilaitokseen otettu täyttämättä koulun valtioavun nauttimisen ehdoksi määrättyä vastaanotto-ikää, 30 vuotta, saavat jäädä laitokseen siihen saakka kunnes heidät voidaan Herran Ehtoolliselle päästää.

Asiasta alamaisuudessa tehdyn esityksen johdosta on T. K. Majesteettinne armossa myöntänyt, että Perttulan kasvatuslaitokselle tylsämielisten lasten kasvatusta ja opetusta varten näihin saakka myönnetty valtioapu edelleenkin, korotettuna kahdeksikymmeneksi kahdeksaksi tuhanneksi markaksi vuodessa, kuuden vuoden aikana, vuodesta 1900 vuoteen 1905, laitokselle annetaan ehdolla, että laitoksessa hoidettavien sisäoppilaiden luku nousee kuuteenkymmeneen.

Sitten kun Ylihallitus, sen johdosta, että Keisarillisen Senaatin Kirkolliasiaintoimituskunta kirjeessä joulukuun 7 p:ltä 1897 oli käskenyt Ylihallituksen muun muassa tekemään suunnitelman Oulun kuuromykkäinkoululle tarvittavia huoneustoja varten, alamaisessa kirjeessä helmikuun 3 p:ltä 1897 ehdotti, että tällainen suunnitelma saataisiin antaa sitten, kuin koulutalon paikka on määrätty ja jotakin koke-

masta Turun ja Kuopion kuuromykkäinkouluille teetettyjen rakennusten sopivaisuudesta on ehditty saada, on Kirkollisasiain-toimituskunta kirjesssä maaliskuun 24 p:ltä 1900 ilmoittanut, että Oulun kuuromykkäinkoulun talonpaikka on lopullisesti määrätty ja samalla kehottanut Ylihallitusta, sitten kuin se on hankkinut asianomaisten oppilaitosten johtajain lausunnot eri kuuromykkäinkouluille tätä ennen valtionvaroilla rakennettujen rakennusten sopivaisuudesta, antamaan ehdotuksen mainituksi rakennussuunnitelmaksi Oulun kuuromykkäinkoulun rakennuksia varten. Tämän johdosta on Ylihallitus, sittenkuin Porvoon, Turun, Mikkelin ja Kuopion kuuromykkäinkoulujen johtajat olivat antaneet puheenaolevan lausunnon sekä aistivialliskoulujen tarkastaja oli asiassa jättänyt kirjallisen ehdotuksen, Keisarilliselle Senaatille joulukuun 21 p. 1900 esittänyt, että viimemainitun ehdotuksen perustuksella laadittaisiin lopulliset piirustukset puheenaolevia koulurakennuksia varten.

Sen johdosta, että Mikkelin kuuromykkäinkoulun johtaja A. I. Savolainen, ilmoittaen että kaikki kuuromykkäinkoululle aiotut uudet rakennukset ovat syyskuun 1 p. 1900 täydessä kunnossa ja että laitokseen yhdistetyn sisäoppilaslaitoksen huoneustot tulevat niin tilaviksi, jotta niissä on makuusijoja vähintäänkin 20 oppilaalle, anoi Ylihallitukselta, että puheenaolevaan sisäoppilaslaitokseen, sen säännöissä määrättyjen, korkeintaan viidentoista oppilaan lisäksi, saataisiin koulun eri luokilta ottaa vielä korkeintaan viisi oppilasta, mieluummin sellaisia, joiden hoito ja silmälläpito vaatii pitempiäaikaista sisäoppilaslaitoksessa oleskelua, on Ylihallitus alamaissessa kirjelmässsä elokuun 15 p:ltä 1900 jättänyt mainitun anomuksen T. K. Majesteettinne tutkittavaksi. Tähän suostuen on K. Senaatti, niinkuin Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjesssä elokuun 29 p:ltä 1900 ilmoitetaan, nähnyt hyväksi myöntää mainitun kuuromykkäinkoulun johtajalle oikeuden, sikäli kuin tila myöntää, yksin neuvoin koulun opettajaneuvoston kanssa ottaa koulun sisäoppilaslaitokseen useampiakin oppilaita kuin korkeintaan viisitoista, joka luku armollisessa julistuksessa kesäkuun 30 p:ltä 1892 mom. IV ja XI on mainittua kuuromykkäinkoulua varten määrätty.

Kun sanamuoto toukokuun 11 p. 1866 annetun kansakoulutoimen, järjestämistä koskevan armollisen asetuksen 38:nteen §:ään otetussa määräyksessä, että se henkilö, joka asianomaisessa järjestyksessä on nimitetty seminarin opettajan- tahi opettajattaren virkaan, on määrättävä kahtena koetusvuotena virkaa toimittamaan, jota säädöstä kesäkuun 30 p:nä 1892 annetun armollisen julistuksen mukana on noudatettava myöskin aistivialliskoulujen opettajavirkoja täyttäissä, on voinut antaa aihetta tämän lainkohdan sellaiseen selittämiseen, että sekin viranhakija, joka on jo palvellut koetusvuodet samallaista virkaa varten, pitäisi toiseen samallaiseen virkaan muuttaessaan uudestaan koetteeksi määrätä, jollainen menettely kuitenkin olisi aivan

aiheetonta, koska todellisuudessa täytyy olettaa, että opettajan käytännöllinen kelpoisuus ja muu opettajatoimeen soveliaisuus tulee täydellisesti ilmi kerran suoritettulla koetusajalla, on Ylihallitus alamaaisessa kirjelmässä joulukuun 1 p:ltä 1899 ehdottanut, että puheenaoleva lainkohta lähemmin selitettäisiin sillä tavalla, ettei seminarien ja aistivälliskoulujen opettajavirkoja täytettäissä uuden koetuspalveluksen tarvitseisi enää kysymykseen tulla, jos viranhakija on ennen samallaista virkaa varten suorittanut määrätyn koetusajan. Tämän johdosta on T. K. Majesteettinne armollisella kirjeellä tammikuun 16 p:ltä 1900 selittänyt, ettei puheenaolevaa säädöstä ole sovellettava hakijoihin, jotka ovat jo samallaista virkaa varten koetuspalveluksen suorittaneet.

Kun Turun kuuromykkäinkoulun uusia rakennuksia ei voitu vielä lukuvuoden alkuun koulun käytettäväksi luovuttaa, on K. Senaatti, Ylihallituksen elokuun 23 p. 1899 tekemän ehdotuksen mukaan, nähnyt hyväksi sallia, että koulun oppilaiden vastaanotto sinä vuotena siirretään syyskuun 18 päivään, jolloin laitoksen toiminnan myöskin tulee alkaa.

Sitten kuin aistivälliskoulujen tarkastaja oli kirjeessä tammikuun 12 p:ltä 1900 Ylihallitukselle esittänyt toivomuksen, että maan aistivälliskoulujen opettajat saisivat kokoontua yleisessä kokouksessa keskustelemaan aistivälliskoulujen toimintaa ja niissä vietettävää elämää koskevista kysymyksistä, on Ylihallitus kirjelmällä tammikuun 16 p:ltä 1900 T. K. Majesteetiltanne anonut lupaa saada kutsua aistivälliskoulujen opettajat sellaiseen yleiseen, aistivälliskoulujen tarkastajan johdettavaan kokoukseen.

Armollisella kirjeellä syyskuun 14 p:ltä 1899 on T. K. Majesteettinne suonut laulun ja musiikin opettajalle Kuopion sokeainkoulussa, Aleksander Pekurille, 200 markan suuruisen henkilöllisen palkanlisän maksettavaksi vuosittain syyskuun 1 p:stä 1899 alkaen, niin kauan kuin hän on mainitussa virassa.

Vuodeksi 1900 määrättyt opetuksen kuuntelurahat henkilöitä varten, jotka haluavat valmistautua maan kuuromykkäinkoulujen opettajiksi, on Ylihallitus jakanut siten, että opettajatar Perttulan kasvatuslaitoksessa tylsämielisiä lapsia varten, Eva Nylenius ja opettajattareksipyrkijä F. Pahlman ovat saaneet kumpikin 800 mk., filosofianmaisteri U. Kahma ja ylioppilas Jenny Simelius kumpikin 600 mk. sekä kansakoulunopettaja O. B. Kauppinen 200 mk.

Saman vuoden varalle määrättyt matka-apurahat maan kuuromykkäin- ja sokeainkouluihin palvelevia opettajia ja opettajattaria varten on K. Senaatti Kirkollis-asiain-toimituskunnan kirjeen mukaan maaliskuun 29 p:ltä 1900 jakanut niin, että Kuopion kuuromykkäinkoulun johtaja K. Killinen on saanut 1,000 mk., opettajatar Porvoon kuuromykkäinkoulussa A. Pulkkinen 700 mk. sekä käsitöiden opettajatar Pietarsaaren kuuromykkäinkoulussa, H. Malm 300 mk.

Tietopuoliset ja käytännölliset kokeet vakinaisen viran saamista varten aisti-viialiskouluissa ovat seuraavat henkilöt suorittaneet: Kansakoulunopettajat O. B. Kauppinen ja J. W. Lehto sekä ylioppilas O. J. Korpela opettajavirkoja varten suomenkielisissä kuuromykkäinkouluissa, joissa opetetaan puhemetoodin mukaan; käsityönopettajatar H. Liljefors käsityönopettajattaren virkoja varten suomenkielisissä kuuromykkäinkouluissa, joissa opetetaan puhemetoodin mukaan; kansakoulunopettaja A. Koskinen käsityönopettajan virkoja varten suomenkielisissä kuuromykkäinkouluissa, joissa opetetaan kirjoitusmetoodin mukaan; kansakoulunopettajatar L. Järvinen ja ylioppilas Ebba Björklund opettajattaren virkoja varten suomenkielisissä kuuromykkäinkouluissa, joissa opetetaan kirjoitusmetoodin mukaan; kansakoulunopettaja A. J. Aalto opettajanvirkaan suomenkielisissä kouluissa yli-ikäisiä kuuromykkiä varten; rouva W. Sirén opettajattaren virkaan suomenkielisissä kouluissa yli-ikäisiä kuuromykkiä varten.

II. Erityiset koulut.

Porvoon kuuromykkäinkoulu.

Puhekoulu ruotsinkielisten kotien kuuromykkiä lapsia varten.

Koulussa oli puheenaolevana lukuvuotena toimessa neljä luokkaa, jotka vastasivat 2:sta, 4:tta, 6:tta ja 8:tta vuosiluokkaa. Niillä oli yhteensä 45 oppilasta, joista oli 15 asumalaitokseen sijoitettu.

Koulun johdosta on huoltapitänyt johtaja, filosofiankandidaatti K. O. Viehmann.

Oppilaitoksen menoarvio lukuvuotta varten oli vahvistettu 33,210 markaksi.

Vakinaisiksi opettajatariksi oppilaitokseen tulivat opettajattareksi pyrkijä A. Pulkkinen, määrättiin koetteeksi lokakuun 27 p. 1899, opettajatar Kuopion kuuromykkäinkoulussa L. Aschan, määrättiin koetteeksi joulukuun 1 p. 1899, sekä koetteeksi määrätty opettajatar Oulun kuuromykkäinkoulussa M. af Forselles, joka kesäkuun 20 p. 1900 määrättiin koulun opettajattareksi kahdeksi koetusvuodeksi, ja on hän velvollinen opettamaan myöskin tyttöjen käsitöitä.

Lukuvuoden alussa muutti koulu sitä varten teetettyihin uusiin rakennuksiin Kymnaasikadun varrella.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piispa H. Råberg (puheenjohtajana), konsulinrouva H. Söderström ja tuomiokapitulin asessori A. W. Lyra.

Turun kuuromykkäinkoulu.

Puhekoulu suomalaisten kotien kuuromykkiä lapsia varten.

Tänä lukuvuotena, joka alkoi syyskuun 18 p., oli koulussa työskentelevien luokkien luku lisääntynyt kahdeksaksi. Niillä oli yhteensä 92 oppilasta. Asumalaitokseen oli 30 oppilasta sijoitettu.

Koulun johdosta on huoltapitänyt johtaja, pastori A. E. Nordman.

Oppilaitoksen menosääntö oli täksi lukuvuodeksi vahvistettu 56,110 markaksi.

Vakinaisen viran on laitoksessa saanut opettajattareksiipyrkijä S. Liljefors, joka joulukuun 12 p. 1899 määrättiin kahdeksi koetusvuodeksi koulun asumalaitoksen johtajattareksi, sekä kansakoulunopettaja H. A. Jukola, joka tammikuun 9 p. 1900 määrättiin kahdeksi koetusvuodeksi, alkaen syyskuun 1 p:stä 1901, koulun opettajana toimimaan.

Oppilaitos muutti lukuvuoden alussa uusiin tarkoitusta varten rakennettuihin huoneistoihinsa n. k. Ryssänmäellä.

Kesäkuukausiksi luovutusta virka-asunnosta koulun johtajalle ja asumalaitoksen johtajattarelle kuin myöskin huoneiden vuokraamista varten palvelusväelle ja laitoksen huonekaluille sekä muulle kalustolle myönnettiin Kirkollistoimituskunnan kirjelmän mukaan joulukuun 9 p:ltä 1899 yhteensä 605 markan suuruinen määräraha.

Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan syyskuun 23 p:ltä 1899 on K. Senaatti käskenyt yleisten rakennusten Ylihallituksen pitämään huolta, että oppilaitoksen uusiin rakennuksiin tulee sähkövalaistuslaitos, jonka kuntoonpanosta syntyneet kustannukset korvataan Ylihallituksen käytettävänä olevista varoista.

Tarvittavan kaluston ja opetusvälineiden ostamista varten on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan elokuun 8 p:ltä 1900, myönnetty 3,000 markan ylimääräinen määräraha.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet kaupunginlääkäri B. G. Hahl, rehtori K. A. Poppius ja rouva A. Rydman.

Mikkelin kuuromykkäinkoulu.

Kirjoituskoulu suomenkielisten kotien kuuromykkiä lapsia varten.

Oppilaitoksessa oli lukuvuotena toiminnassa täysimäärä (7) luokkia. Oppilaita oli yhteensä 74. Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen nojalla huhtikuun 19 p:ltä 1899 on koulun ensimmäiselle luokalle tämänkin lukuvuoden alussa otettu, paitsi Turun ja Kuopion puhekouluista siirrettyjä oppilaita, myöskin sellaisia lapsia, jotka liian ikänsä vuoksi eivät ole päässeet maan suomenkielisiin puhekouluihin.

Oppilaitoksen menosääntö oli täksi lukuvuodeksi vahvistettu 48,490 markaksi.

Oppilaitoksen johdosta piti huolta, johtaja, opettajakandidaatti I. Savolainen.

Vakinaisen viran oppilaitoksessa sai kansakoulunopettajatar L. Järvinen, joka tammikuun 9 p. 1900 määrättiin siihen opettajattareksi ja on hän velvollinen opettamaan myöskin tyttöjen käsitöitä.

Kouluosasto oli sijoitettuna uuteen tarkoitusta varten rakennettuun koulurakennukseensa, jota vastoin asumalaitos oli tänä lukuvuotena hajoitettuna ja sisäoppilaat sijoitettuna täysihoitoon koulun läheisyydessä oleviin koteihin. Kansliahuone oli vuokrattu tilanomistaja O. Karjalaisen talosta 150 mk:n suuruisia vuokraa vastaan.

Korvaukseksi asumalaitoksen johtajattarelle kesä-, heinä-, ja elokuun ajaksi luovutusta virka-asunnosta on, Kirkollisiasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan joulukuun 9 p:ltä 1900, myönnetty 75 mk:n suuruisen ylimääräinen määräraha.

Laitokselle tarvittavien huonekalujen ja kaluston ostamista varten on, Kirkollisiasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan kesäkuun 21 p:ltä 1900, myönnetty 5,461 mk:n suuruisen ylimääräinen määräraha.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet lehtori F. H. Alopaeus (puheenjohtajana), sairaalanlääkäri E. A. Hillbom ja rouva H. Sahlan.

Kuopion kuuromykkäinkoulu.

Puhekoulu suomenkielisten kotien kuuromytkiä lapsia varten.

Koulussa oli lukuvuoden aikana 97 oppilasta jaettuina 8:lle ylenevälle luokalle. Asumalaitoksessa oli 30 sisäoppilasta.

Oppilaitoksen menosääntö täksi lukuvuodeksi oli vahvistettu 58,640 markaksi. Oppilaitosta on ohjannut johtaja Kustaa Killinen.

Vakinaisen viran on laitoksessa saanut kansakoulunopettaja, ylioppilas Aug. Helin, joka lokakuun 10 p. 1899 määrättiin siihen kahdeksi koetusvuodeksi hoitamaan opettajanvirkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piirilääkäri Z. Wallmari (puheenjohtajana), rehtori E. Winter, kauppaneuvos I. Löf, rouva J. Therman ja neiti B. Stenius.

Pietarsaaren kuuromykkäinkoulu.

Ruotsinkielinen koulu yli-ikäisiä kuuromytkiä varten sekä kirjoituskoulu ruotsinkielisten kotien kuuromytkiä lapsia varten.

Oppilaitoksessa on lukuvuoden kuluessa työskennellyt kaksi osastoa, yli-ikäisten kuuromytkäinosasto, jolla on 3 vuotinen oppimäärä, sekä kirjoitusosasto Porvoon puhekoulusta siirrettyjä oppilaita varten, ja on tällä osastolla 7 vuotinen oppimäärä. Oppilaita oli kaikkiaan 37, ja olivat ne kaikki sijoitettuna koulun yhteydessä olevaan asumalaitokseen.

Oppilaitoksen menosääntö lukuvuotta varten oli vahvistettu 18,922 markaksi.

Oppilaitoksen johdosta ryhtyi huolta pitämään johtajatar Maria Kahelin, jonka K. Senaatti helmikuun 28 p. 1899 nimitti ja määräsi laitoksen johtajattareksi.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet rehtori J. A. Bergman (puheenjohtajana), kappalainen J. Arvonen ja neiti A. Heikel.

Jyväskylän kuuromyökkäinkoulu.

Suomenkielinen koulu yli-ikäisiä kuuromyökkäitä varten.

Oppilaitos on, siihen pyrkivien suuren lukumäärän tähden, ollut tänäkin lukuvuotena jaettuna kahteen rinnakkaisosastoon, joilla kummallakin on 3 luokkaa. Oppilaita oli yhteensä 85, kaikki olivat ulko-oppilaita.

Oppilaitoksen menosääntö lukuvuotta varten oli vahvistettu 46,510 markaksi.

Koulua on ohjannut johtaja, kappalainen E. Luoma.

Se on ollut sijoitettuna samaan huoneustoon kuin edellisenäkin lukuvuotena; vuokrasumma oli 3,000 mk.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet seminaarinjohtaja, vapaaherra Y. K. Yrjö-Koskinen (puheenjohtajana) kaupunginlääkäri K. E. Nilsson, raatimies J. Castrén, kirkkoherra E. Cleve ja neiti A. Lilius.

Oulun kuuromyökkäinkoulu.

Puhekoulu suomenkielisten kotien kuuromyökkäitä lapsia varten.

Oppilaitos, joka on järjestettävä armollisessa julistuksessa kesäkuun 30 p:ltä 1892 annettujen Turun ja Kuopion kuuromyökkäinkouluja koskevien määräysten mukaan, on lukuvuoden kuluessa työskennellyt kaksiluokkaisena. Oppilaita oli yhteensä 23, kaikki sijoitettuna koulun yhteydessä olevaan asumalaitokseen.

Oppilaitoksen menosääntö lukuvuotta varten oli vahvistettu 21,130 markaksi.

Oppilaitoksen johto oli uskottuna koetteeksi määrätylle asumalaitoksen johtajattarelle E. Sereniukselle.

Vakinaisen viran ovat laitoksessa saaneet opettajattareksipyrkijät A. Wessberg ja M. A. Forselles, jotka lokakuun 27 p. 1899 määrättiin kahdeksi koetusvuodeksi koulun opettajattarena toimimaan.

Vankilavirastojen kautta oppilaitokselle tilatun kaluston korvaukseksi on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan kesäkuun 21 p:ltä 1900, myönnetty 1,764 mk.

Käsityöhuoneen vuokraamista varten on Ylihallitus myöntänyt 200 mk.

Koulu ja sen asumalaitos ovat olleet sijoitettuina talonomistaja J. Ahlbergin taloon, N:o 48 kolmannessa korttelissa, Tori- ja Sepänkadun kulmassa. Vuokrasumma oli 3,700 mk.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet provasti A. W. Wallin (puheenjohtajana), kaupunginlääkäri G. Borg ja insinöörinrouva B. Lindh.

Helsingin sokeainkoulu.

Koulu suomen- ja ruotsinkielisten kotien sokeita lapsia varten.

Oppilaitoksessa on lukuvuoden aikana työskennellyt yksi valmistava ja kaksi koululuokkaa, suomi opetuskielenä, sekä yksi valmistava ja kaksi koululuokkaa, ruotsi opetuskielenä, kuin myöskin yksi suomenkielinen työosasto. Oppilaita oli yhteensä 49, joista 35 sai opetuksen suomen ja 14 ruotsinkielellä. Oppilaita oli 2 sokeaa-kuuromykkää sekä 1 sokea-tylsämielinen. Näitä opetettiin erittäin tarkoitusta varten saadulla määrärahalta. Kaikki oppilaat olivat sisäoppilaita.

Oppilaitoksen menosääntö oli lukuvuotta varten vahvistettu 55,008 markaksi.

Oppilaitoksen ohjaus oli uskottu johtajatar H. Ingmanille.

Erityisen opetuksen kustantamiseksi yhdelle laitokseen otetulle oppilaalle, joka oli sokea ja tylsämielinen on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan maaliskuun 24 p:ltä 1900, myönnetty 300 markan suuruinen ylimääräinen määräraha.

Erityisen opetuksen kustantamiseksi urkusoitossa yhdelle laitokseen otetulle oppilaalle on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan huhtikuun 20 p:ltä 1899, myönnetty 200 markan suuruinen määräraha.

Eri vajausten täyttämiseksi koulun määrärahoissa on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan joulukuun 14 p:ltä 1899, myönnetty 6,863 mk. 86 p:ää.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet toimistotirehtöri C. B. Federley (puheenjohtajana), dosentti, tohtori G. A. Nordman, vapaaherratar E. Palmén, neiti R. Heikel ja vapaaherratar A. af Schultén.

Kuopion sokeainkoulu.

Koulu suomenkielisten kotien sokeita lapsia varten.

Oppilaitoksessa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa yksi valmistava ja kaksi koululuokkaa sekä kaksi käsityö-osastoa. Oppilaita oli yhteensä 51, kaikki olivat sisäoppilaita.

Oppilaitoksen menosääntö lukuvuotta varten oli vahvistettu 39,850 markaksi.

Oppilaitoksen ohjaus oli uskottu johtajalle pastori K. Lyytikäiselle.

Oppilaitos oli sijoitettuna samoihin huoneustoihin kuin edellisenäkin lukuvuotena; vuokraa maksettiin kaikkiaan 6,000 markkaa.

Urkujen ostamista varten oppilaitoksen uuteen rukoussaliin on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan toukokuun 2 p:ltä 1900, myönnetty 1,500 markkaa.

Vajausten täyttämiseksi koulun määrärahoissa lämpöä, valoa ja kaikellaisia menoja varten on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan lokakuun 23 p:ltä 1900, myönnetty 1,258 mk. 28 piä.

Erään oppilaitoksen käytettävänä olevan ulkokuoneen korjauttamista varten on Ylihallitus myöntänyt 100 mk.

Korvaukseksi koulun johtajalle ja asumalaitoksen johtajattarelle kesäksi 1900 luovutusta virka-asunnosta sekä tarpeellisen huoneuston vuokraamista varten palvelusväelle kesän ajaksi on, Kirkollisasiain-toimituskunnan kirjeen mukaan huhtikuun 28 p:ltä 1900, yleisistä varoista myönnetty yhteensä 525 markkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piirilääkäri Z. Walmari (puheenjohtajana), lehtori E. Winter, kauppaneuvos I. Löf, rouva J. Therman ja neiti B. Stenius.

III. Yksityisiä kouluja.

Kurikan kuuromykkäinkoulu.

Suomenkielinen koulu yli-ikäisiä kuuromykyä varten.

Koulussa, joka alkaen syyskuun 1 p:stä 1899 on nauttinut valtioapua, oli lukuvuotena 16 oppilasta, niistä oli 13 tätä ennen vastaan otettu.

Koulu on saanut valtioapua 1,500 mk. koulun ensimmäistä kuntoonpanoa varten sekä 200 mk. jokaiselta kouluun otetulta oppilaalta, ei kuitenkaan sen useammalta kuin 12:lta.

Koulua johtaa Kurikan seurakunnan kirkkoherra, provasti B. J. Söderman, joka samalla on opettanut uskontoa. Muita aineita on opettanut kuuromykkäin opettajatar E. Elfving puuseppä A. Kanasen avulla.

Koulu on sijoitettu sitä varten teetettyyn rakennukseen kirkkoherran virkatalon maalla Kurikassa.

Vanhain sokeain työkoulu Kuopiossa.

Lukuvuoden alussa otettiin laitokseen 11 uutta oppilasta, 4 miestä ja 7 naista; koko oppilasluku lukuvuoden kuluessa oli 26. Lukuvuoden päättyessä erosi koulusta oppimäärän suorittaneina 5 oppilasta, 2 miestä ja 3 naista.

Koulua kannatettiin lukuvuotena 9,000 markan suuruisella valtioavulla.

Opetusta ovat koulussa jakaneet johtajatar L. Wikman, yksi mies- ja yksi naispuoleinen käsityönopettaja sekä 3 tuntiopettajaa.

Oppilaitoksen johtokuntaan kuuluvat sokeainkoulun johtaja K. Lyytikäinen asumalaitoksen johtajatar A. Petander, vapaaherratar I. Boije, kauppaneuvoksenrouva H. Lignell ja kauppaneuvoksenrouva A. Löf.

Kouluneuvoston jäseninä ovat olleet piirilääkäri Z. Walmari (puheenjohtajana), lehtori E. Winter, kauppaneuvos I. Löf, rouva J. Therman ja neiti B. Stenius.

Perttulan kasvatuslaitos tylsämielisiä lapsia varten.

Kasvatuslaitoksessa oli lukuvuoden aikana 59 oppilasta, 37 mies- ja 22 naispuoleista. Oppilaista oli yksi olko-oppilas, muut saivat hoidon asumalaitoksessa. Vuoden kuluessa on laitoksesta poistunut 13 oppilasta, 10 poikaa ja 3 tyttöä.

Kasvatuslaitoksen menot tekivät vuodelta 1900 kaikkiaan 49,453 mk. 7 p:ää, josta valtio on suorittanut 37,316 mk 67 p:niä.

Laitoksen johtajana on ollut filosofianmaisteri E. L. Hedman. Oppilaiden opetuksessa ja kasvatuksessa on hänellä ollut apuna 2 opettajaa ja 7 opettajatarta.

Tähän liitetään vielä alamaissimmasti lukuvuodelta 1899—1900 muutamia tilastollisia tauluja, jotka ovat valmistetut asianomaisten laitosten johtajain Kirkollis-asiain-toimituskunnan kirjelmässä helmikuun 19 p:ltä 1895 olevien määräysten mukaan antamien tietojen perustuksella.

Helsingissä tammikuulla 1901.

Viran puolesta:

Walter Forsius.

I. Opettajien ja opettajattarien lukumäärä Suomen kuuromykkäin- ja sokeainkouluiissa lukuvuonna 1899—1900.

Koulun laatu.	Koulu- paikka.	Opetus- metodi.	Opetus- kieli.	Opettajien ja opettajattarien lukumäärä.									
				Vakinaisia ja koetteeksi määrättyjä.			Virkaatekeviä ja apulaisia.			Tuntiopettajia, käsityöopettajia.			Kaikki yhteensä.
				Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	
A. Kuuromykkäinkouluja.													
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	puhe-	ruotsi	2	4	6	—	—	—	—	2	2	8
Kuuromykkäinkoulu	Turku	puhe-	suomi	4	5	9	1	1	2	—	1	1	12
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	kirjoitus-	suomi	3	4	7	1	—	1	1	1	2	10
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	puhe-	suomi	4	6	10	—	—	—	—	2	2	12
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	kirj.- ja viittaus-	suomi	2	2	4	—	2	2	2	3	5	11
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	kirj.- ja viittaus-	ruotsi	1	2	3	1	—	1	2	2	4	8
Kuuromykkäinkoulu	Oulu	puhe-	suomi	—	3	3	—	—	—	1	2	3	6
B. Sokeainkouluja.													
Sokeainkoulu	Helsinki	—	ruotsi ja suomi	1	3	4	—	3	3	4	4	8	15
Sokeainkoulu	Kuopio	—	suomi	1	3	4	1	—	1	5	4	9	14

II. Kunkin opettajan ja opettajattaren osalle tulevien viikkotuntien

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Osaston luokkien luku.
A. Kuuromykkäinkouluja.		
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	5
Kuuromykkäinkoulu	Turku	8
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	7
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	8
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	6
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	4
Kuuromykkäinkoulu	Oulu	2
B. Sokeainkouluja.		
Sokeainkoulu	Helsinki	6
Sokeainkoulu	Kuopio	5

luku kuuromykkäin- ja sokeainkouluissa lukuvuonna 1899—1900.

Opetustuntia viikossa, joita hoitaa:												
Johtaja tai johtajatar.		Asumalaitoksen johtajatar.		Vakinainen, koetteeksi määrätty, apulais- tai virkaatoimittava opettaja ja opettajatar.			Käsityö- sekä tuntiopettajia ja opettajattaria.			Yhteensä viikkotuntia.		Kokosumma.
Lukuaimeita.	Harjoitus- aineita.	Lukuaimeita.	Harjoitus- aineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukuaimeita.	Harjoitus- aineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukuaimeita.	Harjoitus- aineita.	Lukuaimeita.	Harjoitus- aineita.	
14	—	19	—	4	82	22	2	—	26	115	48	163
10	—	—	—	10	209	74	1	—	6	219	80	299
17	—	—	—	7	149	58	2	—	16	166	74	240
10	—	18	—	8	192 ^{1/2}	38	2	—	33	220 ^{1/2}	71	291 ^{1/2}
18	—	—	—	5	130	20	5	—	90	148	110	258
18	—	—	—	3	82	12	4	—	37	100	49	149
—	—	20	—	2	48	4	3	—	23	68	27	95
15	—	12	—	6	99	60 ^{1/2}	8	31	70 ^{1/2}	145	130 ^{1/2}	275 ^{1/2}
12	—	—	21	3	73	5	9	8	101	93	127	220

III. Viikkotuntia kussakin luku- ja harjoitusaineessa kuuroykkäin- ja sokeainkouluiissa lukuvuonna
1899—1900.

Koulun laatu.	Koulun- paikka.	Luokka tai vuosiosasto.	Luku- ja harjoitusaineita.										Yhteensä.							
			Fröbelin laulukirjää.	Uskonto ja tekstein selitys.	Äännekieli.	Laskenta.	Mitänsoppi ja kirjaintito.	Maantiede.	Historia.	Luonnontiede.	Havainto-opetus.	Kannokirjoitus.		Voimistel.	Kaavaku.	Piirustus.	Laulu ja soitanto.	Täksyien lukeminen.	Käsityöt ja ammatit.	
A. Kuuroykkäinkouluja.																				
Kuuroykkäinkoulu. (Puhokoulu)	Porvoo	II	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	2	5	—	—	—	8	37	
		IV	—	2	19	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—	8	37	
		VI	—	4	15	4	—	2	—	1	—	—	—	4	—	2	—	6	38	
		VIII	—	6	12	4	—	2	2	2	—	—	—	4	—	2	—	6	40	
Kuuroykkäinkoulu. (Puhokoulu)	Turku	I	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	6	35	
		II	—	—	21	4	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	6	36	
		III	—	2	20	4	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	6	37	
		IV	—	3	16	4	—	2	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	8	38
		V	—	6	12	4	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	8	38
		VI	—	6	12	4	—	3	—	2	—	—	—	—	3	—	2	—	6	38
		VII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	—	—	—	3	—	2	—	6	38
		VIII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	—	—	—	3	—	2	—	6	38
Kuuroykkäinkoulu. (Kirjoituskoulu)	Mikkeli	I	—	—	18	2	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—	—	8	32	
		II	—	—	17	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	8	33	
		III	—	2	17	3	—	—	—	—	—	—	—	2	8	—	—	8	35	
		IV	—	4	15	4	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	8	36
		V	—	4	15	4	—	2	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	6	36
		VI	—	6	14	4	—	2	—	2	—	—	—	—	3	—	2	—	6	39
		VII	—	6	13	5	—	2	—	2	—	—	—	—	3	—	2	—	6	39

Kuuromykkäinkoulu. (Puhekoulu)	Kuopio	I	--	--	26	1	--	--	--	--	--	3	--	--	--	5(7)	35	37	
		II	--	1	22	3	--	--	--	--	--	1	2(3)	--	1	--	5(7)	36	(39)
		III	--	1	21 ^{1/2}	3	--	--	--	--	--	1	2(3)	--	2	--	6(7)	36 ^{1/2}	(38 ^{1/2})
		IV	--	3	17	4	--	2	--	--	--	1	2(3)	--	2	--	6(7)	37	(39)
		V	--	5	16	4	--	2	--	--	--	1	2(3)	--	2	--	6(7)	38	(40)
		VI	--	5	16	4	--	2	--	1	--	--	2(3)	--	2	--	7(7)	39	(40)
		VII	--	6	14	4	--	2	2	2	--	--	2(3)	--	2	--	7(8)	41	(43)
		VIII	--	6	12	4	--	2	2	2	--	--	2(3)	--	2	--	7(8)	39	(41)
Kuuromykkäinkoulu. (Koulu yli-ikäisille)	Jyväskylä	I B	--	4	17	3	--	--	--	--	1	3	--	1	--	14	43		
		I A	--	4	17	3	--	--	--	--	1	3	--	1	--	14	43		
		II B	--	5	15	3	--	1	--	1	--	3	--	1	--	14	43		
		II A	--	5	15	3	--	1	--	1	--	3	--	1	--	14	43		
		III B	--	6	14	3	--	1	--	1	--	3	--	1	--	7	14	43	
		III A	--	6	14	3	--	1	--	1	--	3	--	1	--	7	14	43	
Kuuromykkäinkoulu. (Koulu yli-ikäisille sekä kirjoituskoulu)	Pietarsaari	A	--	6	14	3	--	--	--	--	2	2	--	2	--	12 ^{1/2}	41 ^{1/2}		
		I	--	6	15	4	--	--	--	--	2	2	--	2	--	12 ^{1/2}	43 ^{1/2}		
		II	--	6	12	4	--	2	--	2	--	2	2	--	2	--	12 ^{1/2}	44 ^{1/2}	
Kuuromykkäinkoulu. (Puhekoulu)	Oulu	III	--	6	13	3	--	2	--	2	--	2	2	--	2	--	12 ^{1/2}	44 ^{1/2}	
		I	--	--	23	1	--	--	--	--	2	3	--	--	--	8	37		
		II	--	1	20	4	--	--	--	--	2	3	--	1	--	8	39		
B. Sokeainkouluja.		Helsinki	Valmistava	7	2	8	6	--	--	--	4	--	3	1	--	2	13 ^{1/2}	46 ^{1/2}	
Sokeainkoulu	Ruotsi I		3	3	7	5	--	3	2	4	--	--	3	1	--	2	13 ^{1/2}	46 ^{1/2}	
	Suomi I		4	4	8	3	--	3	2	2	--	--	3	1	--	2	14 ^{1/2}	46 ^{1/2}	
	II		--	4	6	3	2	3	2	2	--	--	3	--	--	2	20 ^{1/2}	47 ^{1/2}	
	III		--	2	7	3	1	3	3	2	--	--	3	--	--	2	21 ^{1/2}	47 ^{1/2}	
	Työosasto		--	--	2	2	--	2	1	2	--	--	3	--	--	2	33 ^{1/2}	47 ^{1/2}	
			Valmistava	--	5	8	4	--	--	--	3	--	4	2	--	2	8	36	
Sokeainkoulu	Kuopio	I	--	6	8	4	--	3	--	3	--	4	2	--	2	12	44		
		II	--	5	7	4	1	3	2	2	--	--	4	--	2	17	47		
		III	--	2	4	2	--	1	2	1	--	--	4	--	2	30	48		
		Työosasto	--	1	1	1	--	1	1	1	--	4	--	2	36	48			

Muist. Missä kaksi lukua on samassa sarakkeessa, tarkoittaa edellinen mies- ja jälkinäinen naisoppilaita.

IV. Kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen vuosimäärärahat ja tulot, menot opetukseen, vuonna

Koulun laatu.	Koulun-paikka.	Tuloja lukuvuoden kuluessa.												Yhteensä tuloja luku- vuoden kuluessa ¹⁾ ja ²⁾ .	
		Koulun määrärahat valtion varoista ³⁾ .		Lukuvuoden kuluessa kertyneitä korkoja.		Lukuvuoden kuluessa kertyneitä lahjoja, tes- tamkeitta, myytyjä op- piusten töitä y. m.		Kannettuja oppilas- maksuja vaatekustosta.		Lukuvuoden kuluessa kertyneitä lahjoja, tes- tamkeitta, myytyjä op- piusten töitä y. m.		Lukuvuoden kuluessa kertyneitä korkoja.			
		Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä		
A. Kuuromykkäinkouluja.															
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	33,210	—	1,571	85	643	98	—	—	35,425	83				
Kuuromykkäinkoulu	Turku	56,110	—	1,368	66	366	25	—	—	57,844	91				
Kuuromykkäinkoulu	Mikkeli	42,610	—	—	—	118	35	—	—	42,728	35				
Kuuromykkäinkoulu	Kuopio	58,640	—	888	82	38	65	60	—	59,627	47				
Kuuromykkäinkoulu	Jyväskylä	41,666	50	—	—	431	55	—	—	42,098	05				
Kuuromykkäinkoulu	Pietarsaari	18,925	—	442	35	260	95	—	—	19,188	45				
Kuuromykkäinkoulu	Oulu	17,030	—	—	—	—	—	—	—	17,030	—				
B. Sokeainkouluja.															
Sokeainkoulu	Helsinki	55,586	66	2,632	75	6,630	42	800	—	63,649	83				
Sokeainkoulu	Kuopio	34,364	44	583	07	7,189	72	1,492	50	43,629	73				

¹⁾ Tähän ei ole laskettu kuluja kouluhuoneistosta.

²⁾ Tähän ei ole laskettu oppilasmaksuja, missä ne vähentämättä maksetaan valtiolle.

vaatteukseen, kirjastoon, opetus- ja työkalustoon sekä muuhun kalustoon luku-
1899—1900.

Menoja lukuvuoden kuluessa:												Koulun kirjasto.				Koulun muu kalusto.		Menoja luku- vuoden kuluessa.	
opetukseen, hoitoon y. m.		vaatteukseen.		oppilaille jaettuihin palkintoihin y. m.		Yhteisiä menoja luku- vuoden kuluessa.		Lukuvuoden kuluessa kannettuja oppilasmaksuja.		Koulun korkoa kasvava pääoma lukuvuoden alussa.		Menoja lukuvuoden kuluessa.		Lukuvuoden aikana lisäksi tulleita kirjoja. Kirjoja luku- vuoden alussa.		Koulun opetu- s- ja työ- kaluston kuluessa.		Koulun muu kalusto.	
Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä
26,920	86	407	40	30	—	27,356	26	2,850	—	35,122	56	646	25	20	55	747	10	175	—
56,825	36	299	65	—	—	57,125	01	8,125	—	15,281	49	79	11	197	41	757	87	6,728	45
47,240	26	—	—	—	—	47,240	26	4,450	—	1,303	69	—	—	—	—	550	—	1,789	—
55,744	77	60	—	—	—	55,804	77	5,155	—	15,533	57	130	5	40	—	70	—	429	20
41,666	50	416	20	15	35	42,098	05	5,705	—	—	—	65	7	46	58	424	85	30	—
19,066	45	—	—	—	—	19,066	45	1,967	79	10,000	—	167	20	26	85	596	82	180	10
15,073	81	—	—	—	—	15,073	81	1,430	—	—	—	11	19	74	16	577	57	4,587	30
59,204	77	800	—	800	—	60,804	77	5,431	—	57,226	30	1264	95	512	48	957	35	136	—
36,013	72	1,492	50	5,051	93	42,558	15	2,640	—	11,431	21	601	25	156	—	558	92	124	50

